

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue] voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. IX. [i.e. XI.] De Officio Sacristae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

sacris iniciatus est pena sit, ut statim ipso facto Episcopi arbitrio, ab ordinis, quos suscepit munere, functioneque suspensus sit: nec alijs maioribus ordinibus ascribi possit.

Verum ne qui patrimonium assignat aliquo timore deteneatur, quominus illud, vel assignet, aut cautione vicitus, qui clero satis sit, prestat, sed quod magis ad id ipsum excitetur, statuimus patrimonium eo nomine assignatum, cautionemque item, ita ei usui annexeti, ut qui iniciatus est, illud patrimonium, aut cautionem alienare, vel remittere nullo modo possit, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sit adeptus, vel aliunde habeat unde vivere possit. Sed nec delinquendo amittere, usq; adeo, ut ne grauis quidem criminis, quod ille admiserit, causa praescribi, nec fisco applicari queat: sed ad eum, qui assignavit, donavit, cauitque, & ad eius heredes, aut ad alios, qui ab intestato clero iniciato succederent ipso irre redeat.

DE OFFICIO SACRISTÆ.

Sacrista his intendat, quæ sequuntur. Cap. I.

SACRISTA habeat custodiā sacrorum vasorum, vestimentorum Ecclesiasticorum, & totius thesauri Ecclesiastici.

Vasorum, vestimentorum, instrumentorum, & ornamento-
rum omnium altarium, & reliquorum omnium munditiæ, ni-
toriaque consulat.

Eiusdem curæ sint lumina, cera, & oleum, vinum, hostias, candelas, & ce-
reos, ceteraque à Sacristia necessaria ad diuina officia preparat.

Aquam benedictam singulis hebdomadis, uel etiam sapienter, si opus erit, ip-
se renouet; uel ab alijs renouandam curet.

Altare maius, & omnia alia, præcipue diebus festis, decenter ornet.

Hora congrua ipse, uel alijs eius uice, campanæ sono det signum matutini, missæ, & aliarum horarum canonicarum.

Habeat in Sacristia tres tabellas; unam in qua omnes missæ, & officia pro mortuis, & reliqua descripta sint, quæ ex imposito onore, ac munere, quæ cumque de causa in ea Ecclesia celebrari oporteat: alteram, in qua uniuscu-
iusque dignitatis, præbendæ, cappellæ, altaris, seu alterius beneficij, & alijs diuinis officijs eius Ecclesia in missis, & alijs diuinis officijs obeundis debita munera contineantur; tertiam quam supra diximus à magistro chori confi-
ciendam esse. Curetque, ut quætribus his tabellis prescripta sunt munera, a
quibus debet omnino prestantur.

Eiusdem officium erit operam dare, ut è Sacristia sermones de inanibus,
profanisque rebus, multoque magis iurgia, rixa, & turbæ omnes arceantur.

Laicos ibidem versari ne patiatur.

Nemini permittat, ut sacris vestibus induatur; nisi tunc, cum ei missa ce-
lebranda sit.

In ipsis,

In ijs, qui primo, qui secundo loco, qui deinceps missam celebrare debeant, ordinem tabula seruandum curet.

Siquis autem suo tempori praesto non fuerit, vel ei, quem absens suo nomine substituerit, vel proximo post absentem, suo arbitrio, missæ locum det.

Duobus autem ad summum, potestatem faciat eodem tempore parandi se ad missæ celebrationem.

C A P. III.

Sacristia unaquæque habeat, quæ sequuntur.

Primò armarium, uel uestiarium unum, plurave ad indumenta conseruanda, instructa suis capsulis, aut loculis, aliove modo, opere ve multipliciter, ordineq; distincta, pro Ecclesiæ ratione, uel supellec̄tilis copia.

Tum præterea oratorium separato, quantum possit, loco positum, atque disiectum: ubi possit Sacerdos in solitudine se colligere, & orare ante, & post missæ celebrationem.

Labellum item cum manutergio appenso, ad manus abluendas, & abstergendas.

Tabulam etiam de orationibus, sacro vnicuique indumento accommodatis.

Tabellam quoque appensam, in qua, & missæ, & anniversaria singula, ordine notata sint: quæ vel ab uniuerso illius Ecclesiæ Clero, uel ab unoquoque in singulos dies, hebdomadasve peragi, præstari ve debent; Ac reliquas item tabellas, Episcopi iussum confectas.

Sit in Sacristia item tabella, in qua singuli Episcopi, qui Ecclesiæ illi præfuerunt, notata temporum ratione descripti sint; ut frequentius Sacerdotes commeminerint pro illis preces, & sacrificia offerre.

Vestes autem sacrae, ceteraque ornamenta, uolumina item Ecclesiæ usui, ministerioq; addicta, ac reliqua Ecclesiastica suppellex, & Parochiales itē Codices in Sacristia certis armarijs, recte, atque ordine asserventur. Nec uero sordibus, situ, squallore, puluereque obsordescant; sed quoad eius fieri potest, ab omni sordore, & inquinamento pura omnia, & singula sint, ac integrata: ac nullo præterea modo lacera, sed farcta, testa, nec male compacta.

Baptisterij, Sacrarij, Tabernaculi, Lunulae, Vestium, aliarumque eiusmodi rerum forma, instructionum libro demonstrata, in Ecclesiæ Cathedralis Sacristia ponatur: ad cuius similitudinem reliquæ, quæ in alijs Ecclesijs adhibentur, recte confici possint.

In Sacristia ipsa silentium seruetur accurate: neque in eam pateat aditus laicis, nisi necessario.

Ecclesiæ dicata nè in profanos usus concedantur, sed cautè obseruentur. Cap. III.

Caveant Ecclesiarum rectores, alijve ministri, nè aulea peristromata, tapetia, aliaque supellec̄tilis, & ornamentorum genera Ecclesiæ, aut Sacristia addicta, ad domesticum usum vlo modo vñquam adhibeant: nec vero

alijs

alijs vtenda dent. Vester autem sacra aliaq; indumenta, Missæ diuinorumq; officiorum cultui dicata, in Vulgus cuiquam exposita ne sint, sed armario, vestiarioq; inclusa, clane obserentur.

Tabella missarum habenda. Cap. IIII.

TAbella, in qua certa omnis missarum celebrationum distributio, dies scilicet, hora, & altare, tum Sacerdos, qui celebrare debet, aptè descripta appareat, in Sacrificia loco conspicuo proposita, atq; affixa sit.

Aliqua censura irretiti qualiter tabella, & aliter publicandi.

Cap. V.

Vbeat Episcopus in omni Sacrificia certo conspicuo loco tabellam affigi, in qua eorum qui interdicti, aut excommunicationis vinculo irretiti sunt, nomina, & cognomina rectè descripta in omnium conspectu sint, vt & si quā doq; fortasse præsentes sint, à diuinis officijs, Ecclesiā ejiciantur; & si contranostrum decretum in ea censura prestatent, in singulos menses ad eiusdem præscriptum de more denuncientur. Illorum præterea singulorum nomina, & censura item, qua afferi sunt genus, octo post diebus, quam interdicti, excommunicati ve sunt, ad regulares quoq; mittantur, vt cum iis ipsi etiam agant ad præscriptum constitutionis, quam summus Pontifex Bonifatius Octauus eo de genere edidit, quod si contrafecerint, pœnas subibunt ea ipsa constitutione sanctas.

DE OFFICIO CVSTODIS.

Custos, quæ sequuntur diligenter obseruet. Cap. I.

CUSTOS Ecclesiæ, vel quicumque alio nomine id negocium curant, obseruent diligentissime, & clericos, & laicos, contra decorum, & honestatem Ecclesiæ delinquentes; eosque sui officij moneant, ac si non resipuerint, ad chori præfectum, vel Episcopum deferant.

Omnia, quæ Ecclesiarum honestati, ornamento, decoreve officere possint, prohibeant, & arceant.

Neve quemquam noctu in Ecclesia morari sinant.

Maxime autem vigilant, nè altaria spolientur, aut quidquam ex Ecclesia surripiatur.

Quales in Parochialibus Ecclesijs habendæ sint Campanæ.

Cap. II.

PAROCHIALIS Ecclesia, si campanas tres, grandiorēm scilicet medium, & minimam habere non possit, saltem duas, ubi fieri potest habent;